

LIGETFALVA

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ.....	2
BEVEZETÉS.....	3
1.LIGETFALVA BEMUTATÁSA.....	4
2.ÖRÖKSÉGÜNK.....	5
3.TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEINK.....	8
4.ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK.....	9
5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ.....	14
6. MAI IRÁNYADÓ PÉLDÁK.....	18
7. UTCÁK, TEREK.....	22
8.HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK.....	24
9.EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK.....	25
IMPRESSZUM.....	26

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Olvasó!

Ligetfalva különleges természeti értékei, építészeti hagyományai, gondozott zöldfelületei és csöndes környezete miatt szerethető kis település, 72 lelkes lakossággal.

A kedvező természeti adottságok közt előttünk élt generációk az építészet terén is maradandót alkottak, értékes hagyományt hoztak létre.

Kiadványunk hiánypótló segédeszközként kívánja szolgálni a településünkön új épületeket építeni, illetve a meglévő épületeket felújítani szándékozókat.

A bemutatott példákkal szeretnénk tudatosítani az olvasóban természeti és épített környezetünk értékeinek fontosságát, egyben érzékeltetni is kívánjuk ez irányú elvárásainkat.

Az ajánlások nem tekintendők kötelező és kizárólagos érvényűnek. A mai épületeknek a mai kor követelményeinek kell megfelelniük.

Építészeti értékeink megismertetésével útmutatást kívánunk nyújtani az építkezőknek és tervezőknek olyan épületek létrehozásához, melyek szervesen illeszkednek Ligetfalva arculatához.

Tisztelettel:

Barcza Zoltán
polgármester

Ligetfalva Településképi Arculati Kézikönyve feltárja a település jellemző arculatát, az építészeti, környezeti és kulturális értékeit. Megállapítja, hogy a település milyen sajátos építészeti megoldásokat, vagy akár településrészenként különböző karakterjegyeket hordoz. Az útmutató hivatott az értékeken nyugvó táji környezethez való szemlélet erősíteni a települési közösség bevonásával. Különös hangsúlyt fektet a meglévő értékek megóvására, valamint az ésszerű és visszafogott, a kialakult környezethez igazodó fejlesztésekre.

A kézikönyv egy olyan szemléletformáló eszköz, amely felhívja a figyelmet a települési természeti és épített környezetének hangsúlyos szerepére. Az építészeti és táji értékek ismeretében ajánlásokat tesz a településrészek tekintetében a látómező kiszélesítése céljából.

Az útmutató településképi jellemzők bemutatásának és minőségi formálásának eszközeként, bemutatott példákon keresztül tudatosítja az olvasóban a természeti és az épített környezet értékeinek fontosságát, egyben érzékeltetni is kívánja ez irányú elvárásokat.

Irányadó példákkal szemléltetve nyújt útmutatást az építészek és az újonnan építkezők számára, hiszen az utcaképek, valamint az utcákat alkotó jellegzetes épületek adják a település egyéni arculatát és kölcsönöznek sajátos vonzerőt a településnek.

1. LIGETFALVA BEMUTATÁSA

Ligetfalva Zala megye északi részén fekvő, apró, falusias jellegű zsáktelepülései közé tartozik. A lakott terület a 76. sz főút zajától védett, erdőkkel borított dombok közé bújó, szép fekvésű kis falu. A település zsákfalú jellege mellett, csak néhány utcából áll.

A mindössze 72 lelkes kistelepülést csendes, kulturált környezet jellemzi. A község elnevezése utal szép fekvésére, ligetes, zöldterületekkel, erdőkkel lazán összefonódó településszerkezetére. A falu karakterét meghatározzák azok a gazdasági és társadalmi körülmények, melyek évszázadok óta jellemzik.

A falu szépen rendben tartott. A nyugalom és tiszta levegő ma nagy vonzerőt jelent a városi emberek számára. A faluban az elmúlt időszakban megnövekedett a külföldi tulajdonosok száma, amely arról tanúskodik, hogy egyre többen választják lakóhelyül a nyugodt, természetes környezetet.

2. ÖRÖKSÉGÜNK

Ligetfalva első írásos emléke "Laak" formában szerepel, 1395-ből. Ekkor részben a kapornaki apátság birtokában volt, részben az örvényesi pálosok 15 németfalvi jobbágyának volt telke. Ezt követően a település Németfalva és Lak formában fordul elő a forrásokban. A Ligetfalva-Örvényesi hegy név alatt nyilvántartott régészeti lelőhely az egykori örményesi pálos kolostor, amelyet Kanizsai Miklós alapított 1390-ben a Boldogságos Szűz tiszteletére. Örvényeshegy a közigazgatási határok változásának következtében ma Zalacsányhoz tartozik. Nemsokára Szent László tiszteletére kápolnát is épített mellé, amely híres búcsújáró hely lett. A középkorban német telepesek éltek a településen, amelyre utal a község eredeti elnevezése. A 15. század második felében már 13 jobbágy élt a faluban, valamint helybeli, kehidai és almási szőlősgazda birtokai voltak a településen. A török időkben teljesen egészében elpusztult a falu a kolostorral együtt, és egészen az 1700-as évek elejéig lakatlan volt. A kolostor romjainak köveit Örményes hegyközség több házának építésekor felhasználták.

2. ÖRÖKSÉGÜNK

A 18. század közepe tájáról fennmaradt I. katonai felmérés egyutcás településnek mutatja, s ezt a sajátosságot máig megtartotta. 1754-ben Kehida filiája volt, 153 lakossal, a túskevári pálosok birtoka. A leltár szerint egy kis malom is volt a területen, amelyhez szántóföld is tartozott, amit a kehidai molnár használt 1785-től. A szántó mellett egy irtásföldje is volt, amelyen rozst és kukoricát termelt. A faluhoz tartozó erdő a makkaltatást biztosította és fakitermelésre is szolgált. A feljegyzés szerint többnyire bükk és tölgyerdő volt a területen, valamint jelentős volt a gesztenyés is.

Az 1800-as években a kapornaki apátság újra helyreállt, és ismét az apátság javai közé került egészen 1833-ig. Az 1828-as összeírásban a felíró igen nagy szegénységet jegyez fel. A forrásokból kiderül, hogy a település térségében a dombvidék vízmosásos, a talaj terméketlen. A lakosok száma akkoriban 196 fő volt.

1848 előtt úrbéres község volt. 1882-ben Zalanémetfalva néven szerepel, egészen az 1950-es évek közepéig. 1923-ig Zalacsányi anyakönyvi kerülethez tartozott, majd a kehidaihoz kapcsolták. Volt egy katolikus elemi iskolája 1 tanteremmel, és egy tanítóval. 1935-ben a falu birtokosa gróf Batthyány Pálné, illetve a Malatinszky család volt. Az 1945-ös földosztáskor a községben kiosztott föld nem volt, a 33 igénylő Almásháza és Zalacsány határában kaptak földet.

1950-ben kapta a falu mai nevét a "német" szó eltörlésével. Az ötvenes években több változás is végbement Ligetfalván. A település villamosítása valamint a telefonhálózat kiépítése ekkorra tehető. Kialakításra került egy pedagóguslakás, valamint az általános iskola. A település tanácsa Almásházával közösen a településen működött, majd 1969-ben Zalacsányba került.

A település legmarkánsabb épülete a római katolikus kápolna, mely uralja a falu képtét. A kápolna tornyát 1920-ban emelték, s évtizedeken át haranglábként szolgált.

A hozzá épített imaterem (Hrsz.70) alapkövét 2001 augusztusában tették le, mára befejezték építését.

A falu kül-és belterületén több feszületet találunk, melyek táji értéket képviselnek, jellemezve a tájban élő emberek vallásos hagyományait. Fontos, hogy ezek az értékek fennmaradjanak, ezért állaguk megóvására törekedni kell.

Az egyházi keresztek közül legrégebbi az 1893-as évszámot viselő útszéli kereszt, amelynek felirata:

"Isten dicsőségére állította /Tóth István /Molnár Krisztina/1916-1918"

A temetőkeresztet 1997-ben újították fel és látták el emléktáblával

"Ember/ha elfáradsz/az élet terhében/pihenj /meg a kereszt/tövében/1997"

2. ÖRÖKSÉGÜNK

A település fejlesztésének következő periódusa az 1960-as évek re tehető. Ekkor épült meg a tűzoltószertár, a kultúrház és könyvtár, a víztároló, valamint a bekötőút.

A községben két TSZ alakult, az egyik a Búzakalász, amely 1962 beolvadt a zalacsányi Szabadság Tsz-be, valamint a Zöld mező Tsz, amely az almásházi új élet Tsz-be olvadt be. A település gazdasági adottságai nem mondhatók kedvezőnek, ugyanis a térség erősen dombos és agyagos. Ennek ellenére a lakosság fő foglalkozása a mezőgazdaság volt a 70-es években. Akkoriban is jelentős volt az erdőgazdálkodás.

Jelenleg a településen 32 lakás található.

KÖZTÉRI ALKOTÁSOK

Világi jellegű köztéri emléke az első és második világháborúban elesettek emlékműve, mely a római katolikus kápolna közelében lett felállítva.

HELYI VÉDELEMRE JAVASOLT LAKÓÉPÜLETEK* Rákóczi út 4., Hrsz. 40.

Feltehetően téglából épült lakóépület. Falazata vakolt, fehérre festett, a nyílászárók fenyőfából fűrészelt kereteléseit sötétbarnára festettek.

Falazatának lábazata sötétebb színű. Alaprajzát tekintve egysoros, háromosztatú épület (szoba, konyha, kamra) egy központi bejárattal, mely elé egy kis fedett belépőt emeltek. A földémszerkezet a falra fektetett gerendákra támaszkodik. Tetőszerkezete szelemenes. Tetőformája sátozott. Héjazata cserép. Utcafrontján két szalagkeretes ablak. Ablakai pallótokosak, kétrétegűek, két nyílászárúak. Az utcakép előkertes beépítésű, a telket ízléses léckerítés veszi körül.

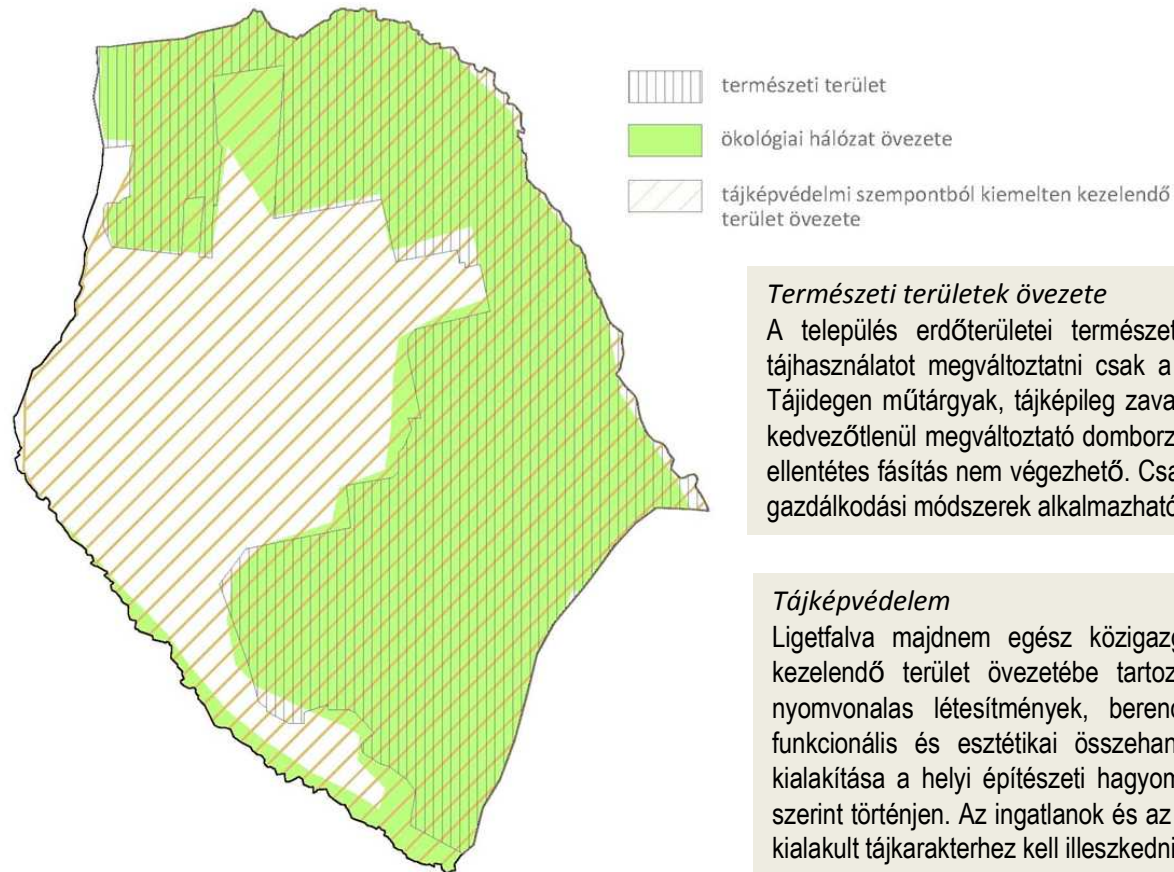
* A 2006-ban készült Örökségvédelmi Hatástanulmány alapján

3. TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEINK

A település a Zala-apáti hát dombvonulatán, a Zala folyó és a principális csatorna által közrefogott területen található. A falu táji környezete, a magasfokú erdősültség, a természetes vízfolyások és galériaövézetük, a vízfelületek kedvező településkörnyezeti hatást is biztosítanak Ligetfalva számára. A kedvező fekvésből adódó egészséges klímát semmiféle káros anyag kibocsátás nem zavarja. A dombvonulatok között fekvő táj nagy kiterjedésű erdősséggel borított. A falu határában húzódó Ligetfalvi patak a Zala vízgyűjtő területéhez tartozik.

Ökológiai hálózat

A település erdőterületei túlnyomórészt az ökológiai hálózat övezetébe tartoznak.

Természeti területek övezete

A település erdőterületei természeti területként vannak nyilvántartva, ahol a kialakult tájhasználatot megváltoztatni csak a természetes állapothoz közelítés érdekében szabad. Tájidegen műtárgyak, tájképileg zavaró létesítmények nem helyezhetők el, és a táj jellegét kedvezőtlenül megváltoztató domborzati beavatkozás, valamint a természetvédelem céljaival ellentétes fásítás nem végezhető. Csak extenzív jellegű vagy természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszerek alkalmazhatók.

Tájképvédelem

Ligetfalva majdnem egész közigazgatási területe tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetébe tartozik, ahol gondoskodni kell a épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések elhelyezése során a környezettel történő funkcionális és esztétikai összehangolásról, a tájba illesztésről. A külterületi épületek kialakítása a helyi építészeti hagyományoknak megfelelő anyaghasználattal és formavilág szerint történjen. Az ingatlanok és az épületek kialakítása, fejlesztése és használata során a kialakult tájkarakterhez kell illeszkedni.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

A település szerkezete a törökkor utáni beépítés nyomán alakult ki. A falu eredetileg egyutcás, fésűs beépítésű. A településre jellemző a falusias jellegű, viszonylag alacsony százaléku beépítettség, ami a befogadó természeti környezettel harmonizáló tájhasználatot tesz lehetővé. A település szerkezete sajátos, mivel az erdők nemcsak körbeveszik, de a belterületbe is beékelődik egy erdőtömb délről.

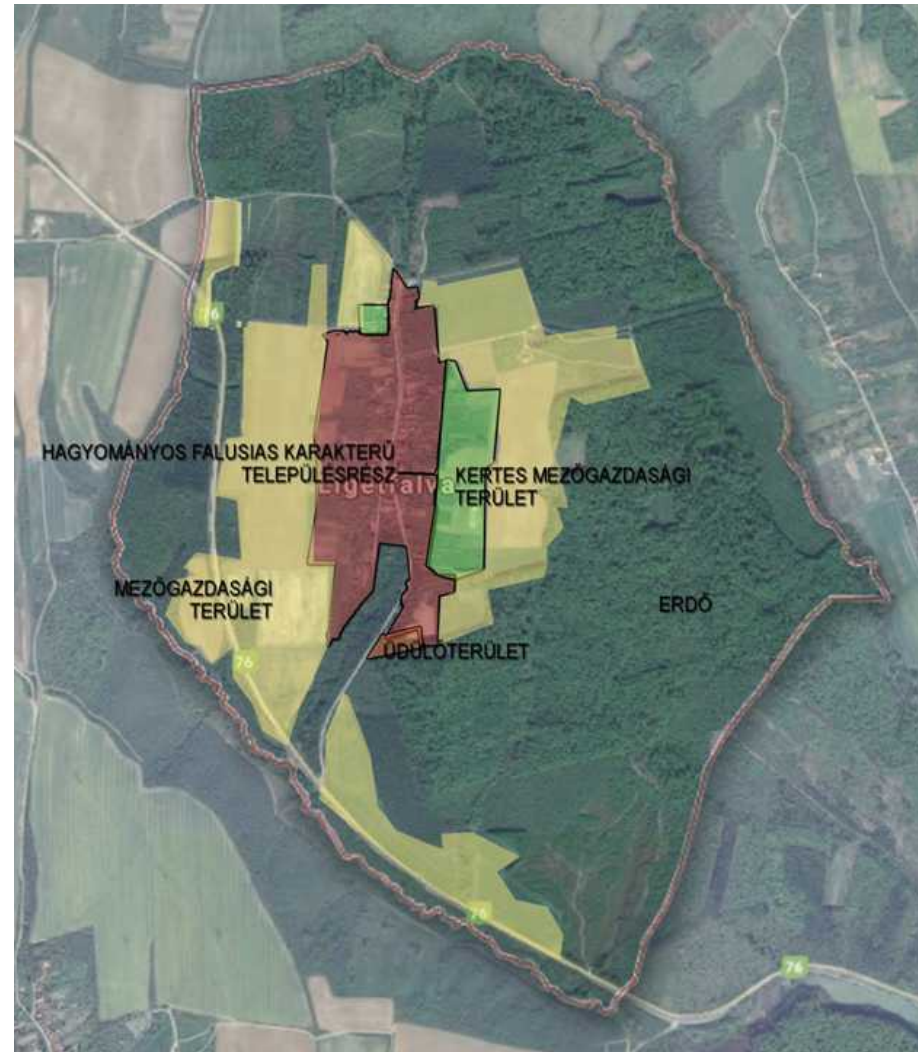
Ligetfalva közigazgatási területe 473 ha, amiből 29 ha a belterület, az egykori zártkertek területe 22 ha. Ligetfalva jobbára egyutcásnak tekinthető település, a Rákóczi-és annak folytatásaként húzódó Petőfi utca mellett, az országút irányában vezető Kossuth utca, ez utóbbi csak néhány épülettel. A településre jellemző építési mód harmonikusan illeszkedik a tájba.

A település szerkezetére, illetve a beépítési jellegére az alapvetően fésűs beépítés jellemző. Fő utcája a Rákóczi-és Petőfi utca, míg a Kossuth utcát később, a bekötőút kiépítésével nyitották.

A belterületen két különböző karakterű településrész különíthető el.

A település nagyobb területe hagyományos falusias karakterű, míg a település déli „kapujában” üdülőterület lett kijelölve.

A külterület és a belterület határán az egykori zártkertek területén kertes mezőgazdasági területek találhatóak, ahol jelenleg többnyire beépítetlen telkek találhatóak.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

Hagyományos falusias karakterű településrész

Ligetfalva hagyományos építészetének fennmaradt emlékei szervesen kapcsolódnak a vidék építő-hagyományaihoz. A település építészeti hagyományainak alakulását tekintve megállapítható, hogy a település pár hagyományos módon emelt lakóépületet őriz.

A település régi lakóház-állománya az utóbbi évtizedekben jobbra teljesen kicserélődött. 1900-ban az összesen 67 épület közül 56 épület vályogból volt építve, 64-en zsúpp, illetve nádfedés volt. 1930-ban az összesen 82 lakóépület közül 80 vályogból volt építve, közülük zsindelyfedés alatt 6-, nád, illetve zsúppfedés alatt 27 épület volt. A településen a kulturális igényeket a kultúrház szolgálja.

A település lényegében egyutcsás szerkezettel jellemezhető, a Rákóczi-, illetve annak folytatásában húzódó Petőfi utcán kívül a Kossuth utca az, ahol néhány újabb parcellázások, illetve beépítések történnek. A település vegyesen előkertes, illetve utcavonalas beépítésű. Az előkertek növénykiültetési hozzájárulhatnak az utcai zöldfelület hatásának növeléséhez. A házak építészeti stílusát tekintve vegyes képet mutatnak.

Az egyszintes beépítések zömmel egységes stílusúak, néhány igazán szép, a vidék építészeti hagyományait őrző, a múlt században épült ház is fennmaradt, de az új beépítések homlokzat-és tetőkialakítása, a színvilága elég változatos képet mutat.

A Petőfi utca közepe lehet a település ősi része, később kezdett kialakulni az országúthoz vezető bekötő utca házai. A Petőfi utca végében újabb építkezések vannak, nagy hányaduk külföldi tulajdonban van.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

Kertes mezőgazdasági terület

A belterülethez keletről és nyugatról közvetlenül zártkerti övezet kapcsolódik, melyen gyümölcs és szőlőterületek váltakoznak rétekkel.

A település déli határán néhány présház található a domboldalban, amelyek telke többnyire teraszos kialakítással, terméskötőtfallal megtámasztott.

Valamennyi épület egyedi kialakítású, általánosságban elmondható, hogy négyzetes alaprajzú. A kerítések nem jellemzőek a területen.

A magaslatról kellemes kilátás tárul elénk a falut övező erdőterületekre.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

Üdülőtérület

Ligetfalva belterületi, 48. hrsz.-ú ingatlanán található vadászház és területe került üdülőházas besorolás alá, ahol a vadászturizmus fejlesztésének feltételeit szeretnék biztosítani. Az erdőben elhelyezkedő vadászház kellemes környezete csalogatja az idelátogatókat. Az épület azé a vadásztársaságé, akik a vadászati jog birtokosai a környező erdőkben. A házhoz lépcsősor vezet fel a parkolóból, környezet rendezett. Az épülethez tartozó parkban egy emlékhely is található.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

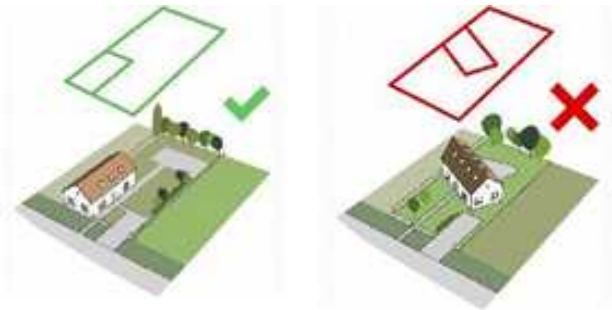
Külterület

Ligetfalva külterületét nagy százaléku erdőszűtség jellemzi. Az erdőterületek szinte körülölelik Ligetfalva belterületét. Az erdőterületek nagy része természetközeli állapotú, szinte érintetlen, zárt tömböket alkotó gyertyános-kocsánytalan tölgyesek és bükkösök. Az erdő, ligetes területek megővendő, az erdőgazdálkodást fenn kell tartani a tájlelleg megővzése érdekében. A lankásabb domboldalakat a mezőgazdasági művelés veszi igénybe. A mezőgazdasági terület elsősorban rét, legelő szántó, szőlő, gyümölcsös hasznosítású. A belterületet különböző művelési ágú, kisebb mezőgazdasági területek övezik, melyeket erdőterületek, valamint utak szabdálnak. A település határában a temető mellett egy állatsimogatót találunk, amely reprezentatív épületeiből, szép kilátás nyílik a falura.

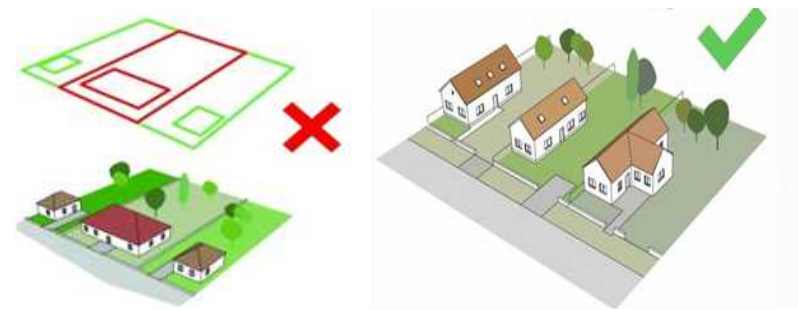

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

BEÉPÍTÉS

A **hagyományos falusias lakóterületen** a házak szalagtelken helyezkednek el, keskenyebb oldalukkal csatlakoznak az úthoz. A telek hosszába nyúlnak, s az utca vonalára merőlegesen illeszkednek, annak vonalához közvetlenül csatlakoznak. A gazdasági épületek közvetlenül a ház mögé sorakoznak, az épülettel egy fedél alá kerültek. A kialakult beépítésre jellemző, hogy az utcaszerkezetre merőleges telekszerkezet alakult ki. Az oldalhatáron álló beépítési mód a jellemző, amelyet meg kell őrizni. A meglévő telekstruktúrához igazodva az övezeti előírások szerinti minimális teleknagyság betartásával és a tervezett úthálózat kötelező szabályozási vonalainak figyelembevételével engedélyezhető. Oldalhatáron álló beépítési mód esetében az oldalhatáron álló épületszárny az utcai építési vonaltól legalább 5,0 m távolságban keresztszárnyal is bővíthet.

ÉPÜLETTÖMEG

A település történeti belterületén a hagyományos népi lakóházak egytraktusos alaprajzi elrendezésűek. A hosszú, de keskeny keresztmetszetű házak mindegyike földszintes. A „kockaházak” négyzetes alaprajzúak. A hagyományos faluképet megbontani a hagyományos arányok mellőzésével mindkét esetben kerülni kell, tehát az illeszkedés szabályának megfelelően a telek beépítettségnek arányait szükséges figyelembe venni. Továbbá a telekviszonyokat és a beépítéseket figyelembe véve keresztszárny építése is lehetséges, az utcavonalról visszahúzza oly távolságban, mely az utcaképet nem befolyásolja.

A lakóépülettől különálló épület (gazdasági épület) – kialakult állapot kivételével a lakóépülettel összhangban lévő, ahhoz harmonikusan illeszkedő építészeti kialakítású lehet.

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

MAGASSÁG

Az épületállományt vizsgálva régi épületek földszintesek, a jellemző épületmagasság a 4,5 m-t nem haladja meg. Az épületek építménymagassága nem növelhető, kivéve a tetőtér beépítést, mely a közterület felé néző, a szomszédos telekhatártól 3 m-en belül álló homlokzatainak magassága. A szomszédos épületek utcai homlokzatmagassága maximum 1 méterrel térhet el egymástól. A település beépítésre nem szánt területén 10 m-nél magasabb építményeket a környezethez (a domborzati és növényi adottságokhoz) illeszkedően kell elhelyezni. Magas építmények és tornyok nem helyezhetők el. A lakóépülettől különálló épület (gazdasági épület) – kialakult állapot kivételével – legfeljebb 3,5 m homlokzatmagasságú, a lakóépülettel összhangban lévő, ahhoz harmonikusan illeszkedő építészeti kialakítású lehet.

TETŐZET

A lakótelkeken utcára merőleges, a telek tengelyével párhuzamos, vagy arra merőleges tetőgerincű épületek helyezhetők el. A tetőformát tekintve a nyeregtető, még a héjazat tekintetében a cserép dominál.

Az épületek tetőzete a hagyományos formákhoz igazodó, magastetős konstrukcióban készülhet. Az épületek csak magastetővel létesíthetők. A tető hajlásszöge 35° -nál alacsonyabb, 45° -nál meredekebb nem lehet. Tetőhéjazatként cserépfedést, vagy sötét tónusú kiselemes hatású fedést kell alkalmazni. Torony, előtető, télikert fedése a fent rögzítettől eltérően is kialakítható.

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

ANYAG-ÉS SZÍNHASZNÁLAT

Elsősorban a hagyományos építőanyagok alkalmazhatóak, így az épületek a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően természetes kő vagy vakolt homlokzati megjelenéssel, illetve a településre jellemző világos, pasztelles színezéssel alakíthatóak ki. A település hagyományos falusias karakterű részein az egyszínű, visszafogott színhasználatú épületek dominálnak. A feltűnő, rikító színhasználat nem megengedett. Fontos a környéken alkalmazott színekre figyelemmel lenni, hogy lakóépületünk a szomszédokhoz, illetve az egész utcaképbe harmonikusan illeszkedjen. A településen példaértékű a későbbiekben bemutatott, hagyományos falusias karakterű épületek felújítása.

KERÍTÉS

A telekre a ház oromfalához közvetlenül csatlakozó kis-és nagykapun át lehet bejutni. A lakótelkek utcai telekhatárán embermagasságú, utcai kerítések létesíthetők. Útcsatlakozásoknál a szabadlátást akadályozó létesítményeket elhelyezni, valamint magasra növekvő növényzetet ültetni nem kívánatos. Az üdülőterület telkeit áttört, vagy tömör kerítéssel lehet bekeríteni.

Lakótelek utcai telekhatárán természetes anyaghasználatú áttört kerítés vagy hagyományos kőbástya létesíthető növényzettel kísérvé. Egyéb telekhatáron csak az utcaihoz hasonló vagy növényekkel kísért drótfonatos kerítés alkalmazható. Nem elfogadható a túl magas tömör kerítés, áttört kerítések esetében pedig azok nádszövettel való zárása. Oszlopos kerítéseknél 1/3 lábazat, 2/3 transzparens rész arányban legyen kialakítva. A kerítés és az épület szín- és anyaghasználata legyen összhangban.

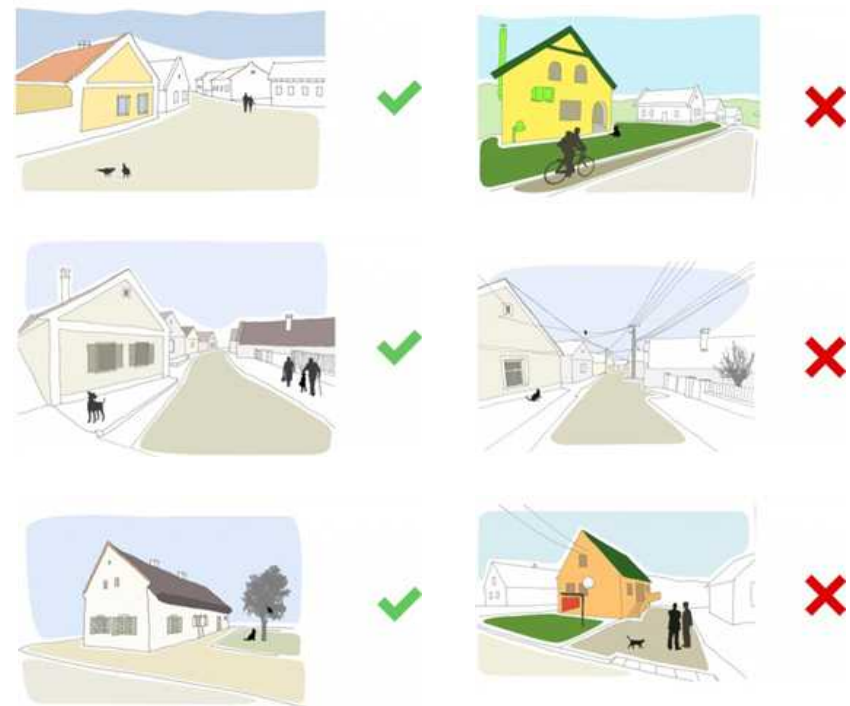

UTCAI HOMLOKZAT

Ligetfalván az oromfalak díszítése nem jellemző. Egy telken lévő építmények tömegeit és homlokzatait (homlokzati színezéseket) úgy kell kialakítani, hogy azok egymással összhangban legyenek és formai szempontból egységes építmény-együttes hatását keltsék.

A lakóépületek homlokzatát a helyi építészeti hagyományoknak megfelelően csak a településre jellemző, természetes anyagokkal és színekkel, a helyi építészeti hagyományokhoz illeszkedő megjelenéssel lehet kialakítani.

Fontos, hogy az épületek részletképzései, például az ajtók, ablakok, esetenként a homlokzatszínek anyagaikban és színvilágukban is harmonizáljanak a vakolatszínnel, illetve a fő felületen alkalmazott anyagokkal. Utcafronton a hagyományos arányú és méretű nyílászárók helyezhetők el. Műanyag nyílászárók és a harsány színek alkalmazása nem javasolt. Az idegen formákat és a túldíszítettséget kerüljük.

ÉPÜLETEK

A hagyományos épületek szerkezete és részletei, az eresz, a kemény, az ablakok, és kerítések jól mutatják, hogy stílustól függetlenül hogyan lehet illeszkednie az új épületeknek a falu régebbi épületeihez. Az újonnan épült vagy felújításra kerülő ház arányaival, anyaghasználatával, homlokzati színezésével és díszítésével illeszkedjen az épített örökséghez. A kortárs épületek egyszerűek, a környező épületekkel azonos léptékűek legyenek, a helyi jellegzetességeket tükrözzék. Harmonizáljanak szomszédjaikkal és illeszkedjenek a faluképbe. A régi parasztházak az értékek megőrzése mellett is átalakítandóak modern otthonokká. Tömegük, arányuk, oromzatuk megtartandó, hiszen részben ezek alkotják az egyedi arculatot, de az udvari homlokzatokon a hagyományoktól eltérő anyagok, nyílászárók, valamint nagyobb üvegfelületek is alkalmazhatóak. Cél nem az egykori állapot helyreállítása és szigorú konzerválása, hanem hogy a mai igényeknek is megfelelő, de a népi építészeti elemeket megőrző értékes épületállománnyal büszkélkedhessen a település.

6. MAI IRÁNYADÓ PÉLDÁK

ELŐKERTEK, KERTEK ÉS NÖVÉNYALKALMAZÁS

Az épületek tájba illesztését segíthetjük kertünk igényes, gazdag növényvilágának kialakításával. Építkezésnél, felújításnál ügyeljünk az eredeti, értékes növényállomány megőrzésére. Lehetőség szerint fákat ne vágjunk ki, hiszen több évtized, mire árnyékot, védeltséget adnak, és díszítő értékűvé fejlődnek. Elsősorban a tájegységre jellemző, lombhullató cserje- és fafajok telepítése javasolt. A telepítésnél a tűlevelű örökzöldek dominanciája, valamint tájidegen, egzotikus növények ültetése kerülendő. Az őshonos fajokat, gyümölcsfákat, diófát részesítsük előnyben!

Jellemzőek az előkertekben a kutak (felső képek), amelyek a kertek értékes díszét adhatják.

Az igényesen kialakított előkertek nagyban hozzájárulnak az épületek és egyben az utcaképek gazdagításához. A növényzetet úgy kell kialakítani, hogy azok a közlekedést, az utak beláthatóságát ne akadályozzák. Ennek érdekében évelők, alacsony cserjék alkalmazása javasolt az előkertekben. Az alacsony növények az értékes homlokzatokat sem takarják ki, a kerítéseket kevésbé monotonná, esztétikusabbá, s élőbbé varázsolják. A telepített tujasorokat kerülni kell.

KERÍTÉSEK

A településen két jellemző kerítéstípus található. A régebbi épületek telkét határoló lábazat nélküli léckerítés, valamint az újabb házaknál a fémkerítés dominál. Az alacsony lábazat ritkán figyelhető meg. A fakerítések színe általában középbarna, míg a fémkerítések fekete színűek. A kerítések és kapuk egyszerű megjelenésűek, nem hivalkodóak, barátságos hangulatot kölcsönöznek a településnek. Továbbá bevett gyakorlat, hogy a kerítéseket növényekkel kísérik, esetenként a kapuzatokat növényzettel futtatják be és a telektulajdonosok igényes virágoskertet tartanak fenn. Ezek mind nagyban hozzájárulnak a rendezett, a természettel szorosabb kapcsolatban lévő település arculatához.

6. MAI IRÁNYADÓ PÉLDÁK

AJTÓK, ABLAKOK

A lakóházak megjelenését és az utcák hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. Az utcára néző ormfalat általában két ablak töri át, felettük a tetőtér megvilágítását kisméretű nyílások biztosítják. A népi parasztházakon a hagyományos ablakok kétszárnyúak, jellegzetesen több osztatúak voltak és általánosságban két kisebb ablakot helyeztek el szimmetrikusan az ormfalon. Anyaguk fa, színük barna. Törekedjünk az eredeti ablakok megőrzésére, ahol még fellelhetőek. A redőnyök helyett pedig lécs-, vagy deszkabetétes spalettákat, más néven zsalugátéereket alkalmazzunk. Sok helyen fellelhetőek az eredetileg beépített fa ablakok, de ma egyre elterjedtebb a műanyag nyílászárók alkalmazása. Beépítésükkor figyeljünk arra, hogy a ház vakolatszínéhez illeszkedő, minél természetesebb hatású színt válasszunk. Jellegzetes vagy követendő ajtó nem található a településen.

7. UTCÁK, TEREK

VADÁSZHÁZ

Az utak menti zöldsávban túlnyomórészt csapadékelvezető árkok és a fölöttük haladó légvezetékek miatt nincs mód fatelepítésre. Egy kistelepülés összképe jelentősen függ közterületei állapotától. Vegyes épületállomány mellett is rendezett utcaképet kapunk, ha rendezettek az útszélek, jó állapotúak az útszegélyek, útpadkák, egységesek a gépkocsi-behajtók, egységes fasor, szép növénykiültetések, igényes utcabútorok és információs rendszer, kitaposások helyett burkolt gyalogutak jellemzik a falut.

Cél, hogy a településen színvonalas közösségi terek, sportpályák, parkok jöjjenek létre, megőrizve a laza, szellős, zöldterületekkel.

TEMPLOMKERT

7. UTCÁK, TEREK

FALUKÖZPONT

A település zöldfelületi rendszere a közparkokból, zöldfelületi intézményekből, a telkek növényzettel fedett részeiből, az intézmények zöldfelületeiből, a vízfolyások galérianövényzetéből és fasorokból áll, amelyek Ligetfalván a település falusias jellegéből adódóan csak részben vannak jelen.

Nem találunk utcai fasorokat, az utak mentén kaszált rézsűk vannak, amelyek területén többnyire fenyőféléket ültetnek a porták előtt. Kimondottan közpark funkciójú területet nem találunk a településen.

Nagyobb zöldfelület a templom környékén található. A buszforduló által közrefogott területen rendezett állapotú teresedés van, ahol kopjafák, reprezentatív növényzet került elhelyezésre. A településen jelenleg római katolikus kápolna környezetében egy kisebb parkosított faluközpont alakult ki. A település tiszta, rendezett képet mutat, az utcák tiszták, a porták jellemezően rendezettek, temetője gondozott.

UTCAKÉPEK

8. HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

A település területén kereskedelmi célú reklám elhelyezése a termelés, szolgáltatás, vendéglátás tevékenységének segítése céljából lehetséges.

A lakosság általános tájékoztatását szolgáló útbaigazító tábla, térkép vagy más jelzés közterületen szabadon elhelyezhető. Kialakítása, anyaghasználata, formavilága a helyi hagyományokhoz alkalmazkodik. Elhelyezése a táj- és településképet, utcaképet nem bonthatja meg, jogos érdeket nem sérthet, közforgalmat nem akadályozhat és a közbiztonságot nem veszélyeztetheti.

A helyi termelő, szolgáltató, vendéglátó egységek tevékenységük hirdetésére saját ingatlanukon belül cégereket, figyelemfelkeltő táblákat, feliratokat stb. (továbbiakban reklámot) helyezhetnek el, illetve más ingatlanon belül ilyeneket - a tulajdonos beleegyezésével - kialakíthatnak. A reklámfelület mérete maximum 1,5 m² lehet.

Reklám támfal, kerítés, kapuzat, épület/építmény homlokzatának szerves (építészetileg megkomponált) részeként, építési telkeken önállóan, továbbá közterületi korlátokon, közműoszlopokon kerülhet kialakításra. Megvilágítása hideg színhőmérsékletű fényforrással (neon, halogén, lézer fény) nem engedélyezhető, vibráló, pulzáló fényjelenség nem alkalmazható.

Közterületen csak az önkormányzat által engedélyezett egységes megjelenésű hirdető és reklámberendezések létesíthetők.

9. EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK

Az épületek utcai homlokzatán kerüljük a gépészeti elemek (például klímaberendezés kültéri egysége, szellőzőnyílásainak és egyéb elemek) elhelyezését. Parabolaantenna lehetőleg legyen sem az oromfalon, sem a tetőn.

Napelem, vagy napkollektor csak tetősíokban vagy a kert kevésbé látható helyén önállóan is elhelyezhető, de utcafronti tetőzetten kerülendő, ahogy azt a más településen készült szemléltető képek is mutatják.

IMPRESSZUM

MEGBÍZÓ

Ligetfalva Polgármesteri Hivatal
8782 Petőfi Sándor u. 1.
Polgármester: Barcza Zoltán
Főépítész: Hornyák Attila

KÉSZÍTŐ

Város és Ház Bt.
1149, Budapest, Várna utca 12-14.
Telefon/fax: 06-1-340-2382
E-mail: varoseshaz@varoseshaz.hu
Honlap: www.varoseshaz.hu
Ügyvezető: Bárdosi György
Készítők: Balha Gabriella, Bárdosi Andrea, Bárdosi György,
Fotók: Balha Gabriella, Bárdosi György

Budapest, 2017. december